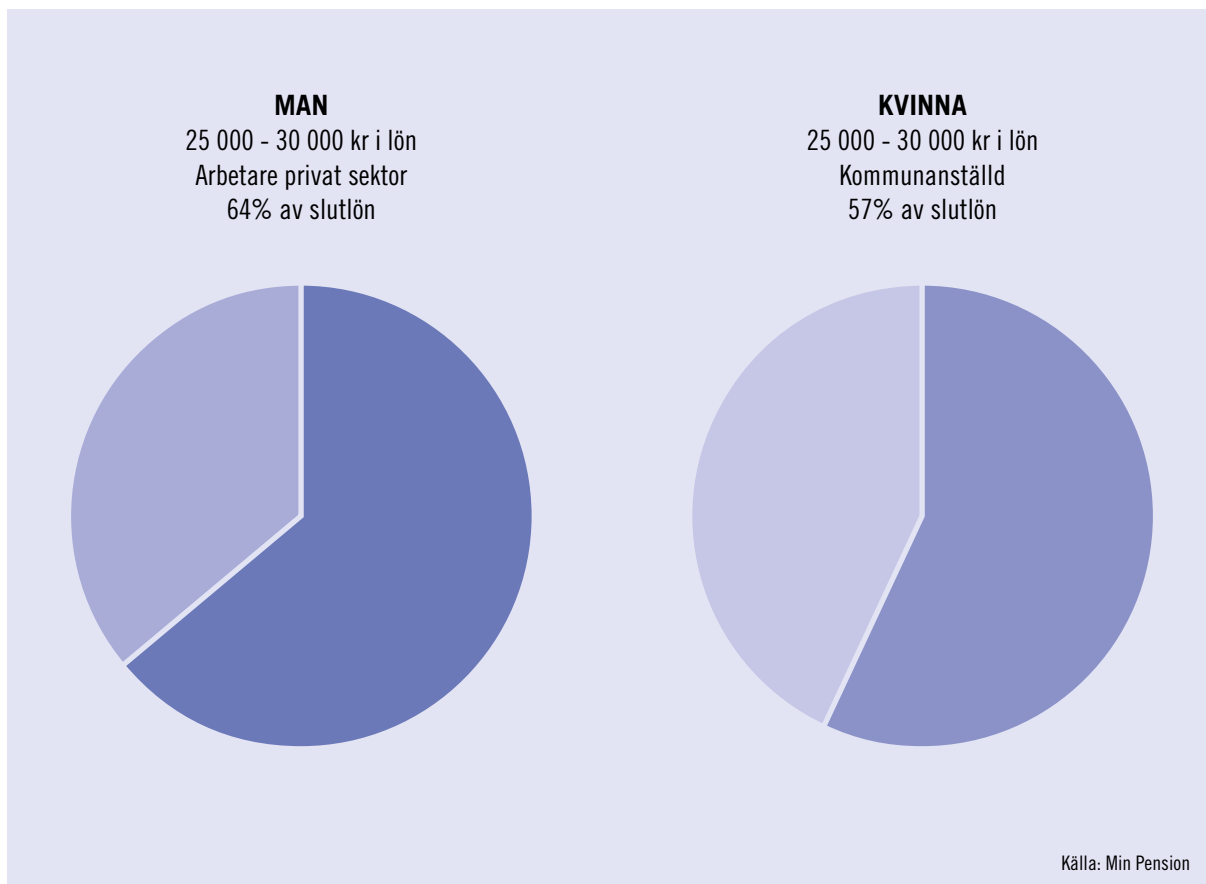

LÅNGSIKTIGT FÖRSÄKRINGS- SPARANDE

För att få tillräckliga pensioner måste vi arbeta längre. Det kan även behövas ett privatsparande som kompletterar den allmänna pensionen och tjänstepensionen.

Både i det allmänna pensionssystemet och i många tjänstepensionsplaner har hela livets arbetsinkomster betydelse för den framtida pensionen. Det finns en stark koppling mellan de avgifter som betalas in till systemen och de pensioner som betalas ut. Dagens pensionssystem är på så sätt finansiellt stabilt. Det innebär samtidigt att en ökad förväntad livslängd leder till lägre pensions-

nivåer, eftersom det intjänade pensionskapitalet ska betalas ut under fler år. Det innebär också att de brister som finns i arbetslivet återspeglas i pensionen. Det handlar bland annat om bristande jämställdhet mellan kvinnor och män och bristande arbetsmiljöförhållanden som gör det svårt för många människor att orka arbeta länge.

STOR SPRIDNING I PENSIONSUTFALL

Många människor anser att en rimlig pension motsvarar 75-80 procent av slutlönen. En pension av den storleken gör det möjligt att hålla en någorlunda jämn konsumtionsnivå över livet. Men få personer kommer att få en så hög pension.

Hur stor pensionen blir i relation till slutlönen skiljer sig åt mellan olika personer eftersom hela livets arbetsinkomster speglas i pensionen. Två personer med samma slutlön kan därför få väldigt olika pension.

Det nya pensionssystemet infördes för över 20 år sedan, men det är först nu vi ser hur stora pensioner det ger. Svensk Försäkrings dotterbolag Min Pension har undersökt hur stora pensioner kvinnor och män födda 1951-1959 kommer att få i relation till sin slutlön. 50-talisterna är den generation som går i pension nu och deras pensioner kan ge en fingervisning om vad kommande generationer kan förvänta sig att få i pension.

”Det finns ett gap mellan faktisk och önskad pension.”

Undersökningen visar att män får högre pension än kvinnor, i genomsnitt. Det gäller såväl i kronor räknat, som i relation till slutlön. Män som har en normallön får i genomsnitt en total pension bestående av allmän pension och tjänstepension motsvarande 61-70 procent av slutlönen, beroende på avtalsområde. Motsvarande genomsnitt för kvinnor är 57-63 procent.

Bland dem som är födda på 1950-talet arbetar en majoritet av kvinnorna i kommun eller landsting, och det är i den sektorn som den genom-

snittliga pensionen i relation till slutlönen blir lägst. De flesta männen arbetar i privat sektor, och bland män födda på 1950-talet har de flesta ett arbetyrke. Den genomsnittliga pensionen i relation till slutlönen blir i den gruppen sju procentenheter högre än för de kommunanställda kvinnorna.

De här pensionsnivåerna gäller för dem som arbetar till 65 års ålder. De som arbetar till 67 kan räkna med en högre pension, i allmänhet omkring åtta procentenheter högre.

Allt eftersom medellivslängden ökar behöver varje årskull arbeta längre än de tidigare för att inte pensionerna ska minska. För att fler människor ska vilja och orka arbeta längre krävs det att arbetslivets villkor förbättras. Bland annat måste brister i arbetsmiljön åtgärdas.

Det är mot den bakgrunden förståeligt att mycket av den politiska diskussionen om pensioner kretsar kring åtgärder som rör arbetslivet.

FÖRSÄKRINGSSPARANDE KAN BIDRA

En fråga som däremot har hamnat i skymundan är att ett långsiktigt privat sparande kan bidra till högre pensioner.

För att få en rimlig ekonomisk standard som pensionär kan man behöva spara mer på egen hand. Ett långsiktigt privat sparande minskar gapet mellan önskad och faktisk pension. Det finns olika

sätt att spara på, men sedan avdragsrätten för privat pensionssparande slopades 2016 finns det inte längre någon sparform som garanterar långsiktighet.

Ett långsiktigt privat sparande kan bedrivas på olika sätt. Inom ramen för tjänstepensionen kan s.k. löneväxling göras vilket innebär att en framtida bruttolöneökning växlas mot högre avsättningar till tjänstepension. Det kan även bedrivas genom sparande i en kapitalförsäkring, på ett investerings- sparkonto eller på ett värdepapperskonto. Ett ytterligare sätt att spara långsiktigt är att minska sina boendekostnader genom att amortera på bolån (förutsatt att man har bolån). Det finns alltså många sparformer att välja mellan.

I ett försäkringssparande kan utbetalningar ske varje månad under en bestämd period eller livet ut. Eftersom man inte vet hur länge man kommer att leva ger detta en trygghet. Livslånga utbetalningar är möjliga eftersom den ekonomiska risken för ett långt liv delas med andra. Ett försäkringssparande kan även kompletteras med andra moment som ger ekonomiskt skydd vid sjukdom eller för familjen när man dör.

För att få en god avkastning i ett långsiktigt sparande måste man ta en viss risk. I ett försäkringssparande kan man antingen stå för hela placeringsrisken själv eller överlåta delar av risken till försäkringsföretaget. Då garanteras spararen

en viss avkastning och kan därutöver få ytterligare avkastning. I en traditionell försäkring får spararen en sådan garanti och försäkringsbolaget väljer hur pengarna ska fördelas mellan räntebärande papper, aktier och fastigheter.

MER FOKUS PÅ LÅNGSIKTIGT SPARANDE

Arbetslivets villkor måste förbättras så att människor vill och orkar arbeta längre upp i åldrarna. Det är en förutsättning för att vårt pensions-system ska ge tillräckligt stora pensioner. Samtidigt måste förutsättningarna för ett långsiktigt privat sparande förbättras. Det är viktigt att de individuella och samhällsekonomiska

fördelarna med ett ökat långsiktigt sparande lyfts fram. För den enskilde individen är det önskvärt att kunna hålla en någorlunda jämn konsumtionsnivå över livet.

För samhället i stort är det önskvärt att minska trycket på såväl garantipension som de kringliggande bidragssystemen när människor framöver riskerar att få alltför låga pensioner.

”Försäkringssparande är unikt. Det är det enda sparande som kan betalas ut varje månad, livet ut.”

Svensk Försäkring

BOX 24043
105 50 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 108
svenskforsakring.se